

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

*Commissie buitenlandse zaken
Commissie ontwikkelingssamenwerking
Subcommissie mensenrechten*

28.9.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: SACHAROVPRIJS VOOR DE VRIJHEID VAN DENKEN 2010

Bijgevoegd vindt u in alfabetische volgorde de lijst met kandidaten voor de Sacharovprijs voor de vrijheid van denken 2009, alsook de redenen voor hun nominatie en een levensbeschrijving van hen, zoals het secretariaat die heeft ontvangen. De kandidaten zijn overeenkomstig de statuten van de Sacharovprijs genomineerd door ten minste veertig leden van het Europees Parlement of door een fractie.

DIRECTORAAT-GENERAAL
EXTERN BELEID

CM\832022NL.doc

PE448.983v01-00

SACHAROVPRIJS VOOR DE VRIJHEID VAN DENKEN 2010
Kandidaten die zijn voorgedragen door fracties en individuele leden
in alfabetische volgorde

Kandidaat	Activiteit	Genomineerd door
ACCESS	Een burgerbeweging die verdedigers van de mensenrechten helpt zichzelf en hun communicatie in het medium van het internet te beschermen. ACCESS biedt ook technische ondersteuning om toegang tot informatie te krijgen waar deze door repressieve regimes wordt gecensureerd.	Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa
Haytham AL-MALEH	Een vooraanstaande mensenrechtenadvocaat uit Syrië, die op 4 juli 2010 tot een gevangenisstraf van drie jaar werd veroordeeld. Proceswaarnemers van internationale maatschappelijke organisaties berichten dat de rechtszaak tegen Haytham Al-Maleh niet aan de internationale normen voor eerlijke procesvoering beantwoordt.	Heidi Hautala met 44 andere leden
BREAKING THE SILENCE	Een Israëliische non-gouvernementele organisatie (NGO), opgericht door soldaten en veteranen van het Israëliische leger (Israel Defense Forces, IDF), die getuigenissen verzamelen en openbaar maken over hun diensttijd op de Westelijke Jordaanoever, in de Gazastrook en in Oost-Jeruzalem, tijdens de tweede intifada. Huidige en voormalige Israëliische soldaten en reservisten hebben zo de mogelijkheid om op basis van vertrouwelijkheid hun ervaringen in de door Israël bezette gebieden te beschrijven.	Genomineerd door de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie en Genomineerd door de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links
Guillermo FARIÑAS	Cubaans dissident, doctor in de psychologie en onafhankelijk journalist. In het verleden is hij tot 23 keer toe in hongerstaking gegaan om tegen verschillende aspecten van het Cubaanse regime te protesteren. Hij heeft verklaard bereid te zijn om te sterven uit protest tegen de censuur in Cuba.	Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten) en Fractie Europese Conservatieven en Hervormers en Edvard Kožušník met 91 andere leden

<p>Aminetu HAIDAR</p>	<p>Verdedigster van de mensenrechten en politiek activiste uit de Westelijke Sahara. Ze is een leidende activiste voor de onafhankelijkheid van de Westelijke Sahara en wordt ook wel "de Gandhi van de Westelijke Sahara" genoemd vanwege haar geweldloze protestacties, waaronder hongerstakingen, voor de onafhankelijkheid van de Westelijke Sahara.</p>	<p>Genomineerd door Norbert Neuser, Willy Meyer, Raúl Romeva i Rueda en 40 anderen</p>
<p>Dawit ISAAK</p>	<p>Eritrese journalist, auteur en toneelschrijver, gewetensgevangene sinds 2001. Dawit wordt onder wrede omstandigheden gevangen gehouden. Het Europees Parlement heeft verschillende malen om zijn onmiddellijke vrijlating gevraagd.</p>	<p>Genomineerd door Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen en Lena Ek en 37 anderen</p>
<p>Birtukan MIDEKSA</p>	<p>Ethiopisch politica en voormalig rechter. Ze is de leider van de oppositiepartij Eenheid voor democratie en rechtvaardigheid. Op 28 december 2008 werd Birtukan opnieuw gearresteerd en tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld. Ze verklaarde openlijk dat ze haar "vreedzame strijd voor meer democratie, respect voor de mensenrechten en de rechtsstaat" in Ethiopië zal voortzetten.</p>	<p>Genomineerd door de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement</p>
<p>Pater Thadeus, NGUYÊN VAN LY</p>	<p>Een Vietnamese priester en vooraanstaande mensenrechtenactivist die met uitsluitend geweldloze middelen strijdt voor de bevordering van de universele mensenrechten.</p>	<p>Fractie Europese Conservatieven en Hervormers</p>
<p>OPEN DOORS</p>	<p>Niet-confessionele Christelijke organisatie die opkomt voor vervolgd christenen, de religieuze minderheid die het meest vervolgd wordt. De organisatie is momenteel werkzaam in meer dan 45 landen met tal van activiteiten.</p>	<p>Genomineerd door de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers</p>

Genomineerd door de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa

De toegang tot het internet wint snel aan betekenis als één van de meest cruciale mensenrechtenkwesties van de moderne tijd – als een op zichzelf staand nieuw recht, maar ook als poort tot de mogelijke uitoefening van tal van andere rechten. Access is een burgerbeweging die verdedigers van de mensenrechten helpt zichzelf en hun communicatie in het medium van het internet te beschermen. Access biedt ook technische ondersteuning om toegang tot informatie te krijgen waar deze door repressieve regimes wordt gecensureerd.

Access werd in 2009 in Iran opgericht na het uiteenslaan van de oppositiebeweging in de nasleep van de verkiezingen. Met behulp van de technische ondersteuning door Access kon destijds het internet worden opgehouden voor de democratische beweging in Iran. Toen miljoenen burgers de verkiezingsuitslag openlijk in twijfel trokken, begon een online-netwerk van digitale activisten activiteiten te ontplooiën om Facebook, Twitter, onafhankelijke blogs en e-mail clients toegankelijk te houden en te beschermen tegen controle door de staat. Dit netwerk van digitale activisten, dat over de hele wereld verspreid is, heeft zich vervolgens verenigd in de organisatie Access. Door zijn werkzaamheden heeft Access geholpen om duizenden video's van protesten en berichten over mensenrechtenschendingen (die meer dan 5 miljoen keer werden bekeken) in de openbaarheid te krijgen. Het netwerk heeft honderdduizenden verdedigers van de mensenrechten en gewone burgers geholpen de firewall te doorbreken om op belangrijke, maar geblokkeerde websites te komen, en heeft ervoor gezorgd dat mensen- en burgerrechtenorganisaties zich online konden blijven verzetten, ondanks voortdurende aanvallen door ondemocratische regimes en hun hackers. Access zet zich in voor een wereldwijde vrije toegang tot het internet en voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten.

<http://www.accessnow.org/>

Genomineerd door Heidi Hautala met 44 andere leden

Haytham Al-Maleh, mensenrechtenadvocaat uit Syrië Genomineerd voor de Sacharovprijs 2010

Een jaar nadat het een resolutie had aangenomen over de zaak Muhammad Al-Hassani, een Syrische advocaat die op willekeurige gronden was gearresteerd en geïsoleerd van de buitenwereld werd vastgehouden, nam het Europees Parlement op 9 september 2010 een resolutie aan over mensenrechten in Syrië, in het bijzonder de zaak Haytham Al-Maleh, een 80-jarige mensenrechtenadvocaat.

Haytham Al-Maleh werd op 14 oktober 2009 door medewerkers van de Syrische algemene inlichtingendienst gearresteerd, tot zijn ondervraging door de militaire aanklager op 20 oktober 2009 zonder contact met de buitenwereld gevangen gehouden, en door de tweede militaire rechtbank van Damascus berecht, ondanks het feit dat militaire rechtbanken niet de bevoegdheid hebben burgers te berechten. Zijn arrestatie vond plaats op het tijdstip waarop de lidstaten van de EU eigenlijk een associatieovereenkomst met Syrië hadden willen ondertekenen. De eerbiediging van de mensenrechten vormt een essentieel onderdeel van die overeenkomst.

Op 4 juli 2010 werd Haytham Al-Maleh wegens "verspreiding van valse en overdreven informatie die kan leiden tot verzwakking van het nationaal gevoel" overeenkomstig de artikelen 285 en 286 van het Syrische wetboek van strafrecht veroordeeld tot drie jaar gevangenschap. Haytham Al-Maleh werd vervolgd omdat hij interviews in de media had gegeven waarin hij kritiek uitte op het feit dat in Syrië de noodwet permanent van kracht is en dat de rechterlijke macht wordt gecontroleerd door de Syrische autoriteiten. Proceswaarnemers van internationale maatschappelijke organisaties berichten dat de rechtszaak tegen Haytham Al-Maleh niet aan de internationale normen voor eerlijke procesvoering beantwoordt.

De gezondheidssituatie van de heer Al-Maleh is gedurende de afgelopen zomer ernstig verslechterd. Hij lijdt aan artritis, diabetes en problemen met zijn schildklier en wordt niet regelmatig van medicatie voorzien.

De veroordeling van Haytham Al-Maleh, die in Syrië aanzien geniet als vooraanstaand mensenrechtenadvocaat, duidt erop dat advocaten en verdedigers van de mensenrechten nog steeds zijn blootgesteld aan vervolging. De veroordeling is ook bedoeld als waarschuwend signaal aan advocaten die voor de rechtsstaat opkomen en zich dagelijks verzetten tegen de restricties die van kracht zijn sinds het uitroepen van de noodtoestand in 1963.

De ondertekening van de associatieovereenkomst EU-Syrië werd op verzoek van Syrië uitgesteld. In oktober 2009 heeft de Europese Commissie opdracht gekregen van de Raad om de situatie te onderzoeken en een mogelijkheid te vinden de overeenkomst alsnog te ondertekenen. In zijn resolutie van september 2010 heeft het Parlement onderstreept dat de mensenrechtensituatie in Syrië is verslechterd en ook gewezen op de systematische repressie van advocaten en verdedigers van de mensenrechten in Syrië. Tegen deze achtergrond heeft

het Parlement verzocht om een duidelijk mechanisme voor gesprekken met Syrië over de specifieke verbeteringen op het gebied van mensenrechten en democratie die de EU van de Syrische autoriteiten verwacht.

Door de Sacharovprijs 2010 aan de heer Al-Maleh te verlenen zou allen die zich in Syrië voor de mensenrechten en voor democratische hervormingen inzetten een belangrijke steun in de rug worden gegeven, en zou een krachtig signaal aan de EU worden gezonden, die coherent en doeltreffend moet optreden als het om de eerbiediging en bevordering van de mensenrechten gaat.

Genomineerd door Rebecca Harms en Daniel Cohn-Bendit namens de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie

Breaking the Silence

Wie ze zijn en wat ze doen

Breaking the Silence is een Israëlische NGO die in 2004 is opgericht door Israëlische militairen en veteranen die getuigenissen verzamelen en publiceren over hun dienstdienst op de Westelijke Jordaanoever, in de Gazastrook en in Oost-Jeruzalem, tijdens de tweede intifada.

In een maatschappij die het liefst voorbijgaat aan het onrecht en de onderdrukking die eigen zijn aan de bezetting, is het werk van Breaking the Silence van essentieel belang. Breaking the Silence benadrukt hoe de Israëlische samenleving ‘de ogen blijft sluiten en blijft ontkennen wat er in haar naam gebeurt’. Breaking the Silence wil het Israëlische publiek confronteren met de realiteit van de Israëlische bezetting, gezien door de ogen van Israëlische soldaten, en een debat aanwakkeren over het effect van de voortgaande bezetting op zowel de Palestijnse als de Israëlische samenleving.

Vanaf 2004 heeft Breaking the Silence getuigenissen verzameld van meer dan 650 soldaten die sinds het begin van de tweede intifada in de bezette gebieden hebben gediend. Breaking the Silence organiseert ook excursies naar de dorpen ten zuiden van de berg Hebron, opdat Israëlische jongeren, studenten, politici, journalisten, buitenlandse diplomaten en het algemene publiek op unieke wijze, met eigen ogen, kennis kunnen nemen van de nijpende situatie in het gebied.

De leden van de organisatie zien scherp toe op de geloofwaardigheid van de verhalen die zij publiceren. Voor elk verhaal vragen zij twee ooggetuigen, doen zij onderzoek aan de hand van gesprekken met andere soldaten, leggen zij gesprekken vast en toetsen zij hun bevindingen aan die van de mensenrechtenorganisatie B'Tselem en andere organisaties. Veel verhalen worden niet gepubliceerd omdat ze niet afdoende konden worden geverifieerd.

Breaking the Silence: bedreigingen en uitdagingen

Het werk van Breaking the Silence wordt door velen in Israël en daarbuiten gesteund, maar er

zijn ook veel tegenstanders, die met steeds hardere middelen proberen de organisatie het zwijgen op te leggen, bijvoorbeeld door arrestaties van BtS-leden, aanvallen op BtS-excursies of het met militaire middelen verhinderen ervan, alsmede smaadcampagnes en pogingen geldstromen naar de organisatie af te snijden.

Gevangenneming en arrestaties: leden van Breaking the Silence worden geregeld vastgehouden door de Israëlische politie in de nederzetting Kiryat Araba bij Hebron. De redenen die hiervoor worden gegeven variëren van ordeverstoring en angst voor aanvallen door kolonisten tot valse aangiften van kolonisten. Geen van deze klachten is ooit gegrond gebleken en nooit is er een officiële aanklacht tegen Breaking the Silence ingediend¹.

Aanvallen van kolonisten en militaire verhindering van excursies: De georganiseerde excursies naar Hebron staan geregeld bloot aan aanvallen van kolonisten in Hebron en deze aanvallen worden steeds gewelddadiger. Ondanks tientallen aangiften bij de Israëlische politie wordt er bijzonder weinig tegen opgetreden. In plaats daarvan heeft het Israëlische leger diverse malen geprobeerd de excursies tegen te houden teneinde geweld door kolonisten te voorkomen. Als klap op de vuurpijl hebben de militaire bevelhebbers in de media verklaard dat leden van mensenrechtenorganisaties en in het bijzonder leden van Breaking the Silence verantwoordelijk zijn voor het geweld in de regio. Deze verklaringen hebben kolonisten feitelijk een vrijbrief verschaft om activisten schade te berokkenen en te bedreigen. Tegenwoordig wordt een derde van de excursies waarvoor Breaking the Silence toestemming vraagt verboden, en bij de excursies die wel doorgaan worden de deelnemers geïntimideerd en fysiek belaagd door de kolonisten. Ook worden er tal van valse aangiften tegen Breaking the Silence gedaan bij de politie. Momenteel is er een militair decreet van kracht dat leden van Breaking the Silence de toegang verbiedt tot het Graf van de Aartsvaders in Hebron.

Smaadcampagnes en pogingen geldstromen af te snijden: Vanaf het moment van oprichting zijn er pogingen geweest om de geloofwaardigheid van Breaking the Silence te ondermijnen en de naam van de organisatie te bezoedelen. De publieke beschimping bereikte haar hoogtepunt in de nasleep van de getuigenissen van soldaten inzake de Operatie Gegoten Lood in Gaza. De Israëlische premier Benjamin Netanyahu veroordeelde Breaking the Silence in het openbaar² en het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken oefende druk uit op buitenlandse regeringen om financiële hulp aan de organisatie te staken³. Tegelijkertijd was Breaking the Silence het doelwit van ophitsing door een groot aantal bekende figuren, onder wie twee prominente talkshowpresentatoren, die luisteraars op de publieke radiozender van het Israëlische leger aanmoedigden de ‘botten te breken’ van Breaking the Silence⁴.

¹ <http://www.frontlinedefenders.org/node/1570>

² <http://www.haaretz.com/print-edition/news/pm-slams-breaking-the-silence-1.282675>

³ http://www.dutchnews.nl/news/archives/2009/07/israel_wants_clarity_on_human.php

⁴ <http://www.nif.org/issue-areas/stories/nif-protests-public-army.html>

Genomineerd door Lothar Bisky namens de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links

Breaking the Silence

Breaking the Silence (BtS) is een Israëlische non-gouvernementele organisatie (NGO), opgericht door soldaten en veteranen van het Israëlische leger (Israel Defense Forces, IDF), die getuigenissen verzamelen en openbaar maken over hun diensttijd op de Westelijke Jordaanoever, in de Gazastrook en in Oost-Jeruzalem, tijdens de tweede intifada. Huidige en voormalige Israëlische soldaten en reservisten hebben zo de mogelijkheid om op basis van vertrouwelijkheid hun ervaringen in de door Israël bezette gebieden te beschrijven.

De officiële doelstelling van de organisatie is om de ‘stilte te doorbreken’ van Israëlische soldaten die terugkeren naar hun burgerbestaan en ‘de kloof bloot te leggen tussen de realiteit waarop zij in de bezette gebieden zijn gestuit en de stilte waarmee zij thuis worden geconfronteerd.’

Breaking the Silence, dat in 2004 werd opgericht, verzamelt en publiceert getuigenissen van soldaten, in een poging ‘de Israëlische samenleving te dwingen zich rekenschap te geven van de realiteit die zij heeft geschapen’ en de waarheid onder ogen te zien over ‘de mishandeling van Palestijnen en de plundering en vernietiging van eigendommen’ waar soldaten om bekend staan.

De organisatie publiceert geschreven en op video vastgelegde verslagen op haar website. Op 15 juli 2009 bracht Breaking the Silence een nieuw boekje uit: ‘Getuigenissen van soldaten die betrokken waren bij Operatie Gegoten Lood, Gaza 2009.’ Kort geleden werd ook een boekje met getuigenissen van vrouwelijke soldaten gepubliceerd. Leden van de groep hebben lezingen gehouden in heel Israël, West-Europa en de Verenigde Staten. Voor het Israëlische publiek verzorgt BtS excursies naar Hebron.

De Israëlische regering heeft geprotesteerd tegen de internationale overheidssteun aan Breaking the Silence. Ze heeft duidelijk gemaakt dat zij het niet eens is met de financiële steun van Groot-Brittannië, Nederland en Spanje aan NGO's ‘met een duidelijk anti-regeringsgezinde agenda’.

De Israëlische ambassadeur in Nederland heeft gezegd dat Israël een democratie is en dat dergelijke financiering zich zou moeten richten op gebieden waar geen sprake is van democratie. Breaking the Silence is een ‘wettige en legitieme organisatie’, zei hij, maar de financiële steun van de Nederlandse regering vond hij onredelijk, ‘gezien de politieke gevoeligheden.’

Genomineerd door Joseph Daul, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaime Mayor Oreja, Jacek Saryusz-Wolski, Jarosław Leszek Wałęsa en Francisco José Millán Mon namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten)

"Guillermo Fariñas namens degenen die in Cuba strijden voor de vrijheid en de mensenrechten"

Guillermo Fariñas, 48 jaar oud, is een voormalig soldaat die een Cubaanse "dissident" is geworden. In 1989 sloot hij zich aan bij de oppositie, nadat hij zijn lidmaatschap bij de Jonge Communisten had opgezegd. Hij is psycholoog en journalist van beroep en heeft een eigen onafhankelijk persbureau opgericht, "Cubanacan Press", voornamelijk om de rest van de wereld op de hoogte te houden van het lot van politieke gevangenen in Cuba. Echter zonder succes, want het bureau is momenteel gesloten en mag geen nieuws meer naar buiten brengen. Omdat demonstreren verboden was, ging hij in 2006 in hongerstaking om te protesteren tegen de Internetcensuur en te eisen dat iedereen toegang tot vrij Internet zou krijgen. Hiervoor heeft hij de Prijs voor Internetvrijheid 2006 gekregen van Verslaggevers zonder Grenzen.

Als aanhanger van geweldloosheid en als iemand die zich durft te keren tegen het castristische regime, is Guillermo Fariñas een bekende figuur in de strijd tegen gevangenzetting van politieke tegenstanders. Zelf heeft hij elf en een half jaar achter tralies doorgebracht, maar het Cubaanse bewind, dat steeds extremer wordt, heeft noch zijn vastberadenheid, noch zijn humanistische karakter weten te overwinnen. Net als zo velen vóór hem, koos hij ervoor om in hongerstaking te gaan om de publieke opinie te wijzen op de situatie betreffende de grondrechten in zijn land, waarmee hij de hoop in bange dagen is van tientallen opgesloten journalisten en activisten.

Op 24 februari 2010 begon Guillermo Fariñas aan zijn 23^e hongerstaking, een dag na de omstrede – en toentertijd door het Europees Parlement aan de kaak gestelde – dood van een dissident, Orlando Zapato Tamayo, na een hongerstaking van bijna drie maanden. Hij eist hiermee de vrijlating van 26 zieke politieke gevangenen en protesteert tegen de ontkenning door het Cubaanse bewind van schendingen van de mensenrechten. Hij beëindigde zijn staking 135 dagen later, op 8 juli 2010 – op het moment dat zijn gezondheid bijzonder zorgwekkend was –, nadat de katholieke kerk in Cuba bekendgemaakt had dat 52 gevangenen binnen vier maanden zouden worden vrijgelaten.

Het gevecht van Guillermo Fariñas is en blijft een voorbeeld voor alle voorvechters van vrijheid en democratie.

**Genomineerd door de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers
en door
Edvard Kožušník met 91 andere leden**

Guillermo FARIÑAS

De Cubaanse dissident Guillermo Fariñas is doctor in de psychologie en onafhankelijk journalist. In het verleden is hij tot 23 keer toe in hongerstaking gegaan om tegen verschillende aspecten van het Cubaanse regime te protesteren. Hij heeft verklaard bereid te zijn om te sterven uit protest tegen de censuur in Cuba.

Onlangs heeft hij een vier maanden durende hongerstaking beëindigd die hij was begonnen om de vrijlating van 52 zieke politieke gevangenen te eisen. Volgens verklaringen van artsen balanceerde Fariñas op het randje van de dood.

Redenen waarom Fariñas de steun van het EP verdient heeft:

- Fariñas is een lichtend voorbeeld voor strijd voor de vrijheid van meningsuiting en de democratie.
- Hij is zelfs bereid om te sterven voor deze morele beginselen.
- Dit is een gelegenheid voor de EU om het Cubaanse regime het duidelijke signaal te geven dat zij haar gemeenschappelijk standpunt* niet zal herzien zolang er geen stappen worden genomen om het totalitaire regime te liberaliseren (in tegenstelling tot het huidige toenaderingsbeleid van de socialistische regering in Spanje).

* Volgens het EU-besluit van 1996 kunnen de betrekkingen met Cuba pas worden genormaliseerd indien er sprake is van vooruitgang met betrekking tot de mensenrechten en de democratisering.

Genomineerd door Norbert Neuser, Willy Meyer, Raúl Romeva i Rueda en 40 anderen

AMINETU HAIDAR

Aminetou Haidar (Al-Ajoen, 1967) is een vooraanstaand voorvechtster van de mensenrechten en activiste voor de onafhankelijkheid van de Westelijke Sahara. Ze is voorzitter van het CODESA (Collectief van Saharaanse Mensenrechtenactivisten). Haidar is een toonbeeld van geweldloze strijd en vreedzaam verzet, reden waarom ze ook wel de "Gandhi van de Westelijke Sahara" wordt genoemd.

Aminetou is verschillende malen slachtoffer van vervolging en repressie geweest vanwege haar inzet voor de mensenrechten van het Saharawi-volk. In 1987 nam ze deel aan een vreedzame manifestatie waarbij werd geëist dat Marokko een referendum over de zelfbeschikking van de Westelijke Sahara zou houden, in overeenstemming met diverse resoluties van de Verenigde Naties. Naar aanleiding daarvan werd ze zonder proces vastgezet en verdween ze vier jaar lang in geheime gevangenissen in Marokko, waar ze net als tientallen andere Saharaanse politieke gevangenen werd gemarteld.

In 2005 werd ze door Marokko veroordeeld tot zeven maanden gevangenisstraf, die ze deze keer uitzat in de "zwarte gevangenis" van Al-Ajoen, een stad in de Westelijke Sahara die bezet wordt door Marokko. In april van dat jaar nam het Europees Parlement een resolutie aan waarin het Marokko om haar onmiddellijke vrijlating en de vrijlating van 36 andere Saharaanse politieke gevangenen vroeg. Ze werd vrijgelaten nadat ze haar straf had uitgezeten.

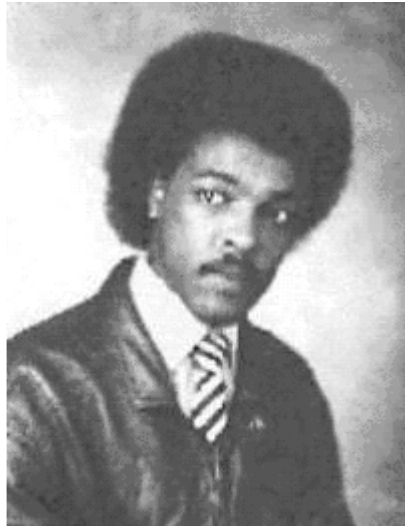
In november 2009, toen ze terugkeerde van een reis naar de Verenigde Staten om de Civil Courage Prize in ontvangst te nemen, werd ze door de Marokkaanse autoriteiten wederrechtelijk de toegang tot de luchthaven van Al-Ajoen ontzegd, waarbij haar paspoort werd ingenomen en ze gedwongen naar Spanje werd overgebracht. Aminetou ging in hongerstaking op de luchthaven van Lanzarote (Canarische Eilanden), waarna ze na 32 dagen terug mocht keren naar haar huis in de bezette gebieden.

De Saharaanse activiste is onderscheiden met onder meer de mensenrechtenprijs Juan María Brandés en de Freedom Award (2006), de Premio Rosa de Plata (2007), de prijs voor mensenrechten en gerechtigheid van het Robert F. Kennedy Center (2008), de Civil Courage

Prize van de Train Foundation (2009) en de Premio Internacional Jovellanos Resistencia y Libertad (2010). Amnesty International heeft haar voorgedragen als kandidaat voor de Ginetta Sagan Fund Award en ook is ze voorgedragen voor de Nobelprijs voor de vrede.

Genomineerd door Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen en Lena Ek en 37 anderen

Dawit ISAAK

Dawit Isaaq is journalist, auteur en toneelschrijver. Hij is geboren op 27 oktober 1964. Negenentwintig jaar later zou zijn land na een lange en bloedige vrijheidsstrijd worden uitgeroepen tot de Staat Eritrea. In 1987 vluchtte hij voor de oorlog naar Zweden en in 1992 werd hij Zweeds staatsburger.

Toen Eritrea onafhankelijk werd, keerde Dawit Isaaq terug naar zijn geboorteland, waar hij trouwde en kinderen kreeg. Uiteindelijk werd hij mede-eigenaar van de eerste onafhankelijke krant van het land, Setit, waar hij als verslaggever aan het werk ging. Maar de onafhankelijkheid van het land bleek kwetsbaar: in 1998 flakkerde het conflict met Ethiopië onverwacht weer op, wat leidde tot een verwoestende oorlog in het grensgebied. Dawit Isaaq keerde terug naar Zweden, waar hij voorbereidingen trof om zijn gezin in veiligheid te brengen. Zijn vrouw en drie kinderen volgden in 2000. Ze vestigden zich in Gotenburg.

Een jaar later reisde Dawit Isaaq opnieuw naar Eritrea. Dat voorjaar bruiste Asmara van de politieke activiteit. De grensoorlog had een hevig politiek debat in gang gezet. Een groep van vijftien kabinetsleden eiste onder meer democratische hervormingen en een grondige, objectieve evaluatie van de gebeurtenissen die tot de oorlog hadden geleid. In mei, toen de eisen van de dissidenten geen gehoor hadden gekregen, zetten ze hun kritiek in de vorm van een open brief op internet. De brief werd gepubliceerd door de vrije pers, samen met analyses, commentaren en interviews met enkele van de vijftien politici. Binnen een paar dagen werden elf van de vijftien politici aangehouden, evenals tien vooraanstaande journalisten van de vrije pers, waaronder Dawit Isaaq, die op zondagochtend 23 september 2001 in alle vroegte werd gearresteerd.

Geen van allen is tot nu toe officieel in staat van beschuldiging gesteld of heeft een eerlijk proces gehad. De journalisten en de politici zijn als verraders bestempeld; de journalisten zijn er ook van beschuldigd dat ze financiële steun uit het buitenland hebben aangenomen – een misdaad volgens de Eritrese perswetten.

Sinds zijn arrestatie is er weinig meer van Dawit Isaak vernomen. In november 2001 kreeg de toenmalige honorair-consul van Zweden in Asmara, Lis Truelsen, hem even te zien achter de tralies en kon ze een paar woorden met hem wisselen. In april 2002 werd hij in een ziekenhuis opgenomen – voor de behandeling van verwondingen als gevolg van folteringen, volgens de Amerikaanse persorganisatie *Committee to Protect Journalists* (CPJ). En in de zomer van 2004 vertelde de ambassadeur van Eritrea in Stockholm, Araya Desta, tegen de Zweedse nationale radio dat Dawit Isaak het goed maakte. Maar tot dusver hebben noch zijn familie, noch internationale mensenrechtenorganisaties toestemming gekregen om hem te bezoeken. De Eritrese autoriteiten stellen dat Dawit Isaak alleen Eritrees staatsburger is – en geen Zweedse staatsburger – en dat zijn zaak daarom een interne aangelegenheid is.

In het voorjaar van 2010 vluchtte een voormalige gevangenisbewaarder van de beruchte Eiraeiro-gevangenis, waar Dawit Isaak samen met andere journalisten en oppositieleden wordt vastgehouden, uit Eritrea naar Ethiopië. In zijn getuigenis verklaarde hij dat de gevangenis in de woestijn ligt (op circa honderd kilometer van de hoofdstad Asmara) en in hoge mate zelfvoorzienend is om de gevangenen verder te isoleren van de rest van de samenleving. De cellen zijn drie bij vier meter en bestaan uit een toilet, een douche en drie dekens. De gevangenen krijgen slechts één keer per dag te eten, dat bestaat uit zes sneeën brood en een (verre van voedzame) soep. De gevangenisbewaarders mogen niet met de gevangenen communiceren. Om ervoor te zorgen dat zich geen relaties ontwikkelen tussen bewakers en gevangenen wordt er altijd in teams van drie of vier bewakers gewerkt. De gevangenen moeten voortdurend handboeien dragen en psychologische martelingen zijn aan de orde van de dag. Ook worden de namen van de gevangenen niet gebruikt en worden ze alleen aangeduid met het nummer dat ze hebben gekregen.

In de zomer van 2010 vertelde een vertegenwoordiger van de Eritrese regering tegen een Zweedse krant dat de zaak van Dawit Isaak nooit in de rechtbank zal worden behandeld, omdat dit als een risico voor de nationale veiligheid van Eritrea wordt gezien.

In januari 2009 eiste het Europees Parlement in de resolutie over de Hoorn van Afrika (B6/033 2009) de onmiddellijke vrijlating van Dawit Isaak en andere gevangengenomen journalisten. Op 20 februari 2009 zond de Voorzitter van het Europees Parlement, Hans-Gert Pöttering, een brief aan de president van Eritrea waarin hij zijn diepe bezorgdheid over de verslechtering van Dawit Isaaks gezondheid uitte en de oproep tot de onmiddellijke vrijlating van Isaak en andere journalisten herhaalde. Ook riep hij de Eritrese autoriteiten op om toe te staan dat een functionaris van de Europese Commissie samen met een arts Dawit Isaak in de gevangenis zou bezoeken. In 2009 was Dawit Isaak een van drie uiteindelijke kandidaten voor de Sacharovprijs van het Europees Parlement. In juni 2010 zond de Voorzitter van het Europees Parlement, Jerzy Buzek, een officiële brief aan de president van Eritrea om opnieuw uiting te geven aan de diepe zorgen van het Europees Parlement over Dawit Isaak.

Genomineerd door Martin Schulz namens de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement

Birtukan Mideksa

Birtukan Mideksa is een Ethiopische politica en voormalig rechter. Ze is leider van de oppositiepartij Eenheid voor democratie en rechtvaardigheid. Ze is geboren in Addis Abeba, Ethiopië. Na de middelbare school ging ze studeren aan de Universiteit van Addis Abeba, waar ze haar bachelorsgraad in de rechten behaalde. Daarna ging ze werken in het derde arrondissement van de federale rechterlijke macht.

Terwijl ze voor de rechterlijke macht werkte werd Birtukan benoemd tot rechter van het Federale Gerecht van eerste aanleg in het derde arrondissement. In die periode behandelde ze als rechter de zaak van de voormalige minister van Defensie en hoge functionaris van het Tigre Volksbevrijdingsfront, Siye Abraha, die werd beschuldigd van corruptie. Ze liet hem vrij op borgtocht en merkte tot haar verrassing dat Siye minuten later werd gearresteerd terwijl hij met familie en vrienden de rechtbank verliet. Volgens de berichten is ze daarna diverse malen gewaarschuwd en bedreigd door veiligheidsagenten van de regering.

Later besloot Birtukan zich bij een politieke partij aan te sluiten om snelle veranderingen in het land tot stand te brengen, zoals erkenning van het primaat van de rechtsstaat en volledig respect voor en toepassing van de grondwet, waarvan ze door haar ervaring als rechter wist dat daar in de praktijk niets van terecht kwam. Ze sloot zich aan bij de partij Regenboog Ethiopië: Beweging voor democratie en sociale rechtvaardigheid en later bij de Coalitie voor eenheid en democratie, een coalitie van vier partijen. Bij de verkiezingen van 2005 won haar partij meer dan een derde van de zetels, en dat hadden er volgens de partij nog meer kunnen zijn als het stemmen en het tellen van de stemmen regelmatig waren verlopen. Vervolgens begon de regeringspartij de leiders van oppositiepartijen op te pakken, waaronder Birtukan. Birtukan werd berecht omdat ze zou hebben geprobeerd de grondwettelijke orde omver te werpen en werd tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld. In 2007 kreeg ze na lange onderhandelingen en nadat ze net als andere oppositieleiders achttien maanden gevangen had gezeten, gratie. Daarna richtte ze de partij Eenheid voor democratie en rechtvaardigheid op, die op dezelfde beginselen is gestoeld als de Coalitie voor eenheid en democratie. De noodzaak om de partijnaam te veranderen kwam voort uit het feit dat de

verkiezingscommissie van de regeringspartij de oude partijnaam aan een splintergroepering (Kinijit) had toegewezen. Birtukan werd gekozen tot voorzitter van de partij, die zich ten doel had gesteld om op vreedzame wijze veranderingen in Ethiopië tot stand te brengen.

Op 28 december 2008 werd Birtukan opnieuw gearresteerd en tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld nadat de gratie die haar in 2007 was verleend weer was ingetrokken. Birtukan Mideksa was een van de meer dan honderd personen die na controversiële verkiezingen in 2005 gevangen waren gezet, in haar geval vanwege een geschil over de voorwaarden. De Ethiopische regering verklaarde dat de gratie was verleend op voorwaarde dat ze zich zou "verontschuldigen voor haar misdaden" en dat ze opnieuw was gearresteerd naar aanleiding van berichten dat ze in het openbaar had ontkend dat ze zich voor haar daden had verontschuldigd of om gratie had gevraagd, en dat haar nu levenslang te wachten stond. Birtukan gaf openlijk toe dat ze haar "vreedzame strijd voor meer democratie, respect voor de mensenrechten en de rechtsstaat" in Ethiopië zou voortzetten. Haar problemen begonnen toen ze in het buitenland met journalisten had gesproken over de manier waarop oppositieleiders waren vrijgelaten. Daarbij had ze melding gemaakt van onderhandelingen tussen de oppositie en de regering, met de hulp van "een commissie van ouderen", voordat de gevangen oppositieleiders uiteindelijk gratie hadden gekregen. De regering wees op een document dat door de gevangenen was ondertekend voordat ze werden vrijgelaten, waarin ze verklaarden "spijt" te hebben van de "vergissingen" die ze hadden begaan, implicerend dat de vrijlating deel uitmaakte van een normale gerechtelijke procedure en niet het resultaat was van een onderhandelde politieke deal.

Merera Gudina, leider van de oppositionele coalitie Forum voor democratische dialoog, verklaarde in november 2009 tijdens een bezoek aan de Verenigde Staten dat "Birtukan Mideksa de Mandela van Ethiopië" zou worden. Veel van haar aanhangers noemen haar de Aung San Suu Kyi van Ethiopië, naar de Birmese gewetensgevangene.

In december 2009 bestempelde Amnesty International de gevangenhouding van Birtukan Mideksa als "ongerechtvaardigd en politiek gemotiveerd". Amnesty begon een internationale campagne waarin haar vrijlating werd geëist en de bewering van de Ethiopische regering dat haar arrestatie een juridische kwestie was geweest werd aangevochten¹. Gevraagd naar haar vrijlating tijdens een persconferentie in december 2009, antwoordde de Ethiopische premier Meles Zenawi, die haar zelden bij haar naam noemt: "Er zal nooit een overeenkomst worden gesloten, met wie dan ook, om Birtukan vrij te laten". "Nooit. Punt. Dat speelt niet meer²."

¹ <http://www.ethiopianreview.com/content/11916>

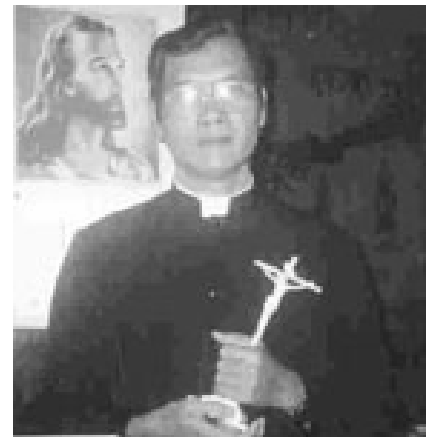
² http://en.wikipedia.org/wiki/Birtukan_mideksa

Pater Thadeus Nguyễn Van Ly

Pater Nguyễn Van Ly is een Vietnamese priester en vooraanstaande mensenrechtenactivist die met uitsluitend geweldloze middelen strijdt voor de bevordering van de universele mensenrechten. Zijn leidende beginselen zijn:

- vrijheid van verkeer en verblijf, vergadering, informatie, denken en godsdienst;
- gelijkheid en rechtvaardigheid voor het Vietnamese volk;
- invoering van echte democratie in Vietnam.

Pater Nguyễn Van Ly werd in september 1977 voor het eerst gearresteerd wegens de verspreiding van twee opstellen van aartsbisschop Nguyen Kim Dien waarin deze tegen de onderdrukking van religieuze minderheden door de regering protesteerde. Sindsdien heeft de priester vanwege zijn inzet voor de menselijke waardigheid en de democratie in totaal 20 jaar in de gevangenis of onder huisarrest doorgebracht. Vanaf het moment dat hij in maart 2010 tijdelijk werd vrijgelaten om een medische behandeling te ondergaan, werd pater Nguyễn Van Ly door de autoriteiten nauwlettend in de gaten gehouden. Als “gevaar voor de nationale veiligheid” werd hij met “onmiddellijke” arrestatie bedreigd vanwege zijn inspanningen om de aandacht van de internationale gemeenschap op de mensenrechtensituatie in Vietnam te vestigen.

Pater Nguyễn Van Ly motiveert zijn inzet voor de mensenrechten en de menselijke waardigheid als volgt: “Een geciviliseerde samenleving mag nooit en te nimmer toelaten dat een regering, welke ideologie of politieke beginselen zij ook aanhangt, de universele mensenrechten buiten werking stelt en haar bevolking om redenen van ‘niet-inmenging’ in binnenlandse aangelegenheden met een ijzeren gordijn van de buitenwereld afsluit”.

OPEN DOORS

OPEN DOORS is een niet-confessionele christelijke organisatie die opkomt voor vervolgte christenen, de religieuze minderheid die het meest te lijden heeft van vervolging. Wereldwijd zijn vier van de vijf mensen die op grond van hun geloof worden vervolgd christenen. In vele landen in de wereld vinden verschillende vormen van vervolging plaats, van individuele acties tot structurele onderdrukking door de autoriteiten.

OPEN DOORS is in 1955 opgericht door Anne van der Bijl, een Nederlandse burger, nadat hij vervolgte christenen had ontmoet in het communistische Polen. OPEN DOORS richtte zich in eerste instantie op het helpen van christenen in het communistische Centraal- en Oost-Europa en China. In de jaren zeventig van de vorige eeuw breidde de organisatie haar werkterrein uit naar het Midden-Oosten en delen van Afrika en Zuidoost-Azië. De organisatie is vandaag de dag werkzaam in meer dan 45 landen met tal van activiteiten, waaronder:

- Lobbyen in zowel westerse landen als in landen met onderdrukkende regimes voor het bevorderen van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging;
- Juridische ondersteuning verlenen aan gevangenen en hun families;
- Steunen van rehabilitatiecentra voor christelijke vluchtelingen, weduwen en wezen, verzoeningsbewegingen en bijbelscholen;
- Verspreiden van bijbels en andere christelijke literatuur;

OPEN DOORS brengt jaarlijks de *Ranglijst Christenvervolging* uit, een opsomming van de landen waar christenen het meest vervolgd worden voor het actief praktiseren van hun geloof wereldwijd.

OPEN DOORS heeft onlangs een grootschalige hulpoperatie in gang gezet voor de slachtoffers van de overstromingen in Pakistan die tot religieuze minderheden behoren. Zij werden op het gebied van hulpverlening gediscrimineerd door de Pakistaanse overheid.

Voor meer informatie:

<http://sb.od.org/> (OPEN DOORS Internationaal webportaal)

<http://www.opendoorsuk.org/> (OPEN DOORS UK)

<http://www.opendoors.nl> (OPEN DOORS NL)